

1. příprava na hodinu VKZ

Téma: Jak bych si zařídil/a byt

Ročník: 9. **Časová dotace:** 45 min **Pomůcky:** čisté papíry A4, pastelky

Místo realizace: třída

Plán výuky: 20 min. skupinová práce, 20 min. reprezentace děl, 5 min. diskuze

- Řeknu dětem, aby udělali čtveřice, a to tak, že žáci prvních lavic se otočí k žákům druhých lavic, zrovna tak to udělají děti z 3. a 4. lavic. Liché 5. lavice spojím do skupinek po čtyřech jiným případným způsobem.
- Dobrovolník rozdá listy papíru, každé skupince 1.
- Vysvětlím dětem úkol jejich skupinové práce:

„Představte si, že už jste středoškoláci a studujete daleko od Brna, takže vám nezývá než bydlet na internátě. Internát je úplně nový, pokoje dosud nezařizené, takže je na vás, čím si pokoje vybavíte, jen se musíte dohodnout s novými spolubydlícími, které vám vedení nekompromisně přidělilo.

Udělejte na list papíru návrh, jak by vypadal váš ideální pokoj, v němž by se vám 4 roky studia bydlelo maximálně příjemně, cítili jste se v něm úplně v pohodě, mohli zde po škole relaxovat, trávit volný čas a občas se i učit.“

- Děti dostanou +- 20 min na vypracování návrhů. Já mezitím zapíšu do třídní knihy. Občas se projdu mezi lavicemi a nahlížím, jak děti postupují při tvorbě svých vysněných pokojů (zjist'uji, že bytů:-)
- Když jsou děti s kreslením hotové, začnu vyzývat zástupce jednotlivých skupinek s jejich návrhy pokojů k tabuli. Přiměji je, aby mi jednotlivé části popisovali, aby nám všem vysvětlili, co, kam a proč umístili, k čemu to slouží, proč tuto věc tak nutně potřebují...
- Takto se u tabule vystřídají všechny skupiny se svými výkresy, všem čtveřicím pochválím, co za pochvalu stojí a poděkuji za jejich snahu. Nakonec je poprosím, zda by mi svá díla nedarovali na památku.
- 5 minut před koncem hodiny rozpoutám diskuzi týkající se vhodného, pohodlného a pohodového domácího prostředí. Kladu do éteru tyto otázky:

Které elektrospotřebiče jsou pro vás nezbytné?

Které spotřebiče vaší mamince doma chybí a myslíte si, že by jí usnadnily mnoho práce?

Máte doma stanovený pevný řád týkající se domácích prací? S čím rodičům pravidelně pomáháte?

Kdo z vás má pokoj jen pro sebe? Chtěli byste ho moc nebo vám soužití se sourozencem v 1 pokoji nedělá problémy?

Máte doma svůj koutek, který vám přináší rychlou úlevu od stresu, únavy, špatné nálady? Jak vypadá? Jestli nemáte, jak by se to dalo zařídit?

Máte zvířecího mazlíčka?

Jak ho snáší rodiče?

Máte představu, kolik přibližně stojí koupení bytu a jednotlivých zařízení? Kolik činí poplatky za vodu, elektřinu, televizi, internet?

Myslíš, že žijete ekonomicky? Že tímto vším šetříte?

Třídíte odpad? Jak?

- Když zazvoní, poděkuji dětem za skvělou spolupráci, výbornou pracovní atmosféru a řeknu, že se těším na další hodinu s nimi.

2. příprava na hodinu VKZ

Téma: Zásady správného fungování kolektivu

Ročník: 7. **Časová dotace:** 45 min **Pomůcky:** papíry A4, tužky, tabule, křídly

Místo realizace: třída

Plán výuky: 15 min. skupinová práce, 20 min. konfrontace názorů + zápis na tabuli, 10 min. shrnutí + zápis do sešitů

- Řeknu dětem, aby udělali skupinky po čtyřech, jak kdo s kým chce být.
- Vyzvu dobrovolníka, který rozdá jednotlivým skupinkám papíry, každé čtveřici jeden.
- Sdělím žákům úkol: nejprve se zamyslete a pak dejte ve skupince dohromady 10 bodů, které jsou nezbytné a důležité pro fungování třídního kolektivu.
- Děti začnou se středně hlučnou komunikací pracovat.
- Já mezitím zapíšu do třídní knihy a datum a název hodiny na tabuli.
- Průběžně po asi 5 minutách procházím mezi skupinkami a kontroluji, jak pracují, zda už to některá skupina má či popoháním opozdilce.
- Když už všechny body mají zapsané všichni nebo alespoň většina, a proto vyrušují, začneme jejich skupinový úkol následujícím způsobem vyhodnocovat, opozdilci dodělávají.
- Žáka, který nejvíce vyrušoval, pošlu k tabuli, aby dělal zapisovatele.
- Začnu první skupinou před katedrou. Požádám, ať mluví skupinky přečte 1.bod, jež vymysleli. Společně si probereme, proč, případně sdělím svůj názor či něco chytrého dodám.
- Dále se zeptám, která další skupinka má tento stejný nebo jinými slovy položený princip.
- Shodné či jinými slovy, stejně jako obecnější i naopak konkrétnější zásady jednotlivých skupin sčítám. Skupinek je +- 12, zásada tedy může získat 1 až maximálně 12 bodů.
- Zapisovatel po sečtení napíše zásadu na tabuli a dopíše celkový součet bodů.
- Požádám děti všech skupinek, aby si ho, pokud tento bod ve svých seznamech mají, nějak barevně odškrtnly či podtrhly, aby ho, až na ně přijde řada, nečetly znovu.
- Takto mluví 1. skupiny přečte vše, co sepsali, já sečtu, v kolika zásadách se shodují s ostatními skupinami, zapisovatel zapisuje.
- Pokud mi děti sdělí zásadu, která je buď vtipná, ale bezvýznamná, nebo dokonce se jedná o hloupost, řeknu dětem, proč je můj názor jinačí a proč to nebudeme zveřejňovat na tabuli a sčítat hlasy.
- Úplně stejně uděláme součty i v případě seznamů ostatních skupin, s tím, že děti čtou jen ty zásady, které nejsou barevně označené.
- Zapisovatele případně dle situace vyměňuji za jiného vyrušujícího žáka.
- Když takto probereme seznamy všech skupinek, na tabuli zůstane vytvořený souhrnný seznam s body, které znamenají, v kolika skupinkách se názory žáků shodují.
- Vyberu žáka, který si svým chováním „koleduje“, a pošlu ho, ať tyto zásady, napsané na tabuli, seřadí dle počtu bodů, a o tak, že před jednotlivé body napíše pořadová čísla.
- Nechám ho vrátit se do lavice.
- Vzniklý žebříček nechám nějaký dítětem okomentovat, zeptám se, zda se vším souhlasí.
- Zeptám se třídy, zda je tu někdo, komu s něco nezdá, s něčím nesouhlasí.
- Okomentuji první 3-5 zásady, zeptám se dětí, zda je tomu tak v jejich kolektivu, co by se u nich v kolektivu mělo zlepšit, s čím jsou spokojené.
- Vyzvu všechny děti, aby si vzaly sešity, napsaly datum a název hodiny a vytvořený žebříček, počínající principem nejvíce frekventovaným a konče zásadou s pouze např. 1 bodem, přepsaly do sešitů.
- Sdělím dětem, že cíl hodiny je tímto splněn, poděkuji jim za příjemnou spolupráci a poděkuji za jejich aktivitu.

3. příprava na hodinu VKZ

Téma: Řešení problémových situací v rodině

Ročník: 7. **Časová dotace:** 45 min **Pomůcky:** tabule, křídly

Místo realizace: třída

Plán výuky: 5 min zápis problémových situací na tabuli, 40 min hraní scének a hledání řešení těchto konfliktů (dramatická výchova, diskuze – 6x)

- Řeknu dětem, že dnešní výuka bude nestandardní, tím ale nemyslím, že si mohou dělat co chtějí a vyrušovat více než jindy.
- Vysvětlím jim, že veškerá zábava a jejich herecká tvorba se ruší, jestliže na tabuli přibudou tři vykřičníky.
- Vykřičník na tabuli vytvořím v případě velkého hluku a nekázně. už .
- Sdělím žákům úkol: nejprve se zamyslete vzpomeňte si na situace, kdy se dostáváte do konfliktní situace v rodině. Zeptám se, zda ví, co je to konfliktní situace, někoho vyvolám, ať řekne svůj názor, a případně doplním.
- Začnu vyvolávat žáky, aby jeden po druhém chodili psát na tabuli problémové situace, do nichž se doma dostávají, jako např. pozdní chození spát kvůli PC hram, požadování peněz na nové rifle. ....
- Když je na tabuli asi 15 různých situací, řeknu dětem, ať se rozdělí do trojic a čtveřic, podle toho, jak chtějí, ale jen za podmínky, že se budou chovat ukázněně, jinak jim sama stanovím, kdo s kým bude.
- Vyberu si 1 situaci, která mi přijde častá a příznačná, zeptám se, kdo ji napsal.
- Skupinku, v níž toto dítě je, vyzvu jako první, aby mi tuto problémovou situaci zahráli před tabulí. Pokud chtějí naostro, mohou jít bez přípravy improvizovat, pouze si musí rozhodnout, kdo koho bude představovat. Jinak se mohou během 3 minut rozmyslet a scénku si připravit.
- Zatím mohou tiše přemýšlet i ostatní skupinky, jakou scénku a jak ztvární.
- A je tu první divadelní představení. Skupinka ztvárňuje, já a ostatní děti se díváme. Pokud se scénka moc prodlužuje či stáčí špatným směrem, zasáhnu či jim to ukončím.
- Poté jim poděkuji, všichni zatleskáme.
- Nyní se pustíme do diskutování, jak by se dalo tato situace vyřešit, jak by to šlo podat, aby situace nenabrala negativní emoce a náboj.
- Něco navrhnou děti, poté sdělím dětem svůj názor já.
- Když už jsme tomuto problému věnovali dostatek času a napomohli jeho řešení pokud možno tak, že až se děti do této situace dostanou, nebude z toho už taková tragédie a zátěž, vyberu z popsané tabule další motiv pro scénku.
- Zeptám se dětí, kdo chce jít zahrát tuto další scénku.
- Opět, stejně jako v případě 1. scénky, děti hrají a pak společně hledáme co nejefektivnější řešení této situace.
- Takto pokračujeme až do konce hodiny, chtěla bych každé scénce a skupince věnovat maximálně 5-10 minut, takže bych chtěla nechat zahrát scénku a rozebrat jejich situaci asi 6 skupinám.
- Nakonec dětem poděkuji za skvělou spolupráci.